

Tartu, A. Haava tn 16 puude hinnang

Tartu, A. Haava 16

Töö nr 1528HI2

Tartu, A. Haava tn 16 puude hinnang

Tellija: Cesana Grupp AS

Koostaja: Sulev Nurme

Kaanepilt: Vaade A. Haava tn äärsele tammele kagust

Sisukord

Seletuskiri	4
1 Sissejuhatus	4
2 Hinnang	5
2.1 Metoodika	5
2.2 Puude mõõtmed, seisukord	5
3 Soovitused planeeringu/projekti koostamisel puude säilitamiseks.....	7

1. Puistu plaan

M 1: 500

Tartu, A. Haava tn 16 puude hinnang

Seletuskiri

1 Sissejuhatus

Hinnang on koostatud Cesana Grupp AS tellimusel Tartus A. Haava 16 krundil kasvavate puude seisundi ja juurte ulatuse kohta kohta.

Hinnangu koostamisel on alusmaterjalina kasutatud OÜ Kuumaastik koostatud detailplaneeringu eskiisi põhijoonist.

Objekti ülevaatus ja puude mõõtmine tehti aprillis 2015. Töös kasutatud jooniste, fotode jm graafilise materjali autor on Sulev Nurme.

Skeem 1. A. Haava 16. Nooltega on tähistatud hinnatavad puud (Maa-amet)

2 Hinnang

2.1 Metoodika

Puude hinnangul on lähtutud puude haljastusliku väärtuse¹ ning tervisliku seisundi² hindamise metoodikast. Puude juurestiku kriitiline kaitsevöönd kaevetöödel on arvestatud Tallinna Linna kaevetööde eeskirjast lähtuvalt³, juurestiku ulatust on korrigeeritud vastavalt võra välispiirile. Võra välispiir on mõõdetud 10 cm täpsusega mõõdulindiga NSOW suunas vastavas ilmakaares tüve välisküljelt ning kuju korrigeeritud vastavalt Maa-ameti ortofotole. Puude võrade ulatus on kantud joonisele 1. Puudel on mõõdetud ümbermõõt ja teisendatud läbimõõduks, et arvutada juurestiku ulatust. Juurestiku ulatus on arvestatud⁴:

$$\text{rinnasläbimõõt (cm)} * 0,12 = \text{juurestiku kaitsetsooni raadius (m)}$$

Arvutuslik ja võrapiirijärgi korrigeeritud juurestiku ulatus on kantud joonisele 1. Arvestada tuleb seejuures, et nii saadav tulemus on sageli üsna lähedane võra horisontaalprojektsioonile ning puu juurte tegelik ulatus (raadius tüvest arvestades) on sageli kuni 4 korda ulatuslikum võra projektsiooni raadiusest maapinnast⁵. Seetõttu võib juurte tegelik ulatus olla joonisel 1 näidatust suurem.

2.2 Puude mõõtmed, seisukord

Puude diameetrid, haljasuulik väärtus, seisund ja arvutuslik juurte ulatus on antud alljärgnevas tabelis. Juurestiku arvutuslik ulatus on esitatud joonisel 5.

Nr	Liik	Ü/D (cm)	Haljastuslik väärtus	Seisund	Arvutuslik juurte ulatus – raadius tüvest (m)
1	harilik tamm / <i>Quercus robur</i>	232/74	5	4	8,8
2	harilik tamm / <i>Quercus robur</i>	237/75	5	4	9
3	harilik tamm / <i>Quercus robur</i>	217/69	5	4	8,3

Kõik puud on heas seisukorras ning haljastuslikult väga väärtuslikud. Tüvedel (puud 1,3) esineb lõhesid (kinnikasvanud, avanemata), mis võivad viidata mädanikule. Esineb ka üksikuid kuivanud oksid võra alaosas (sellises suuruses/vanuses (oletatavalt 80-120 a) puudel on see normaalne). Puul nr 1 on halvast oksalõikusest üksikud tüükad. Samas on puudel head viimase aasta juurdekasvud, tüved on mehhaaniliselt vigastamata ning puud näevad tervikuna välja ilusad. Puude nr 2 ja 3 juurtele on ilmselt naaberkrundi piirdeaia ehitamise käigus kuhjatud 10-20 cm ulatuses mulda. Puu nr 1 juurestik võib olla vigastatud kõnnitee rajamisega seoses läänest ca 1/3 ulatuses perimeetrist.

¹ Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord, RT IV, 07.08.2013, 54

² Nutt, N, jt. 2009. Parkide restaureerimine; lk 296-297

³ RT IV, 08.08.2013, 61

⁴ RT IV, 08.08.2013, 61

⁵ Vt näiteks Sillick. J.M., Jacobi, W.R. Healthy Roots and Healthy Trees. <http://www.ext.colostate.edu/pubs/garden/02926.html> (vaadatud 05.05.2015)

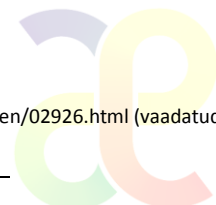

Foto 1-2. Puu nr 1 lõunast (vasakul) ja puud nr 2, 3 põhjast (fotod Sulev Nurme)

Fotod 3-4. Lõhed puul nr 1 ja 3; fotol 4 on noolega näidatud puu nr 3 juurekael, mis on jäänud pinnasesse (fotod Sulev Nurme)

Foto 5. Kõdunev oksatüügas koos mädanikule viitavate seenkahjustustega (foto Sulev Nurme)

3 Soovitused planeeringu/projekti koostamisel puude säilitamiseks

Puude säilitamiseks on üldiselt oluline:

- mitte kahjustada puude juuri (minimaalne ala joonisel 1) joonisel 1 näidatud juurte piirkonnas; võimalusel teha mullatööd kaugemal
- kaevata välja puude nr 2 ja 3 juurekael liigsest pinnasest
- mitte ette näha mullatööd juurte piirkonnas, mille sügavus on üle 10...15 cm
- mitte täita juurtele peale pinnast rohkem kui 20 cm, täitmisel jätta vabaks juurekael ning kasutada neutraalset LS lõimisega looduslikku mulda; tusedamal täitmisel tuleb paigaldada täitepinnase alla dreniv kruusa või killustikukiht ning tagada juurte tuulutus
- mitte koorida pinnast sügavamalt kui 10...15 cm; vajadusel tuleb vastav töö teha juurte piirkonnas käsitsi
- juurtele mitte paigaldada vetthoidvat/vettlähbilaskmatut kattematerjali (asfalt, betoonkivi- ja kivisillutis jms).

Puu nr 1 säilitamisel, lähtuvalt planeeringu põhijoonise eskiisil näidatud jalgtee ehitamisel on soovitatav lähtuda alljärgnevalt:

- mitte muuta puust läänes asuva kõnnitee kõrgusi juurte piirkonnas
- juurdepääsutee konstruktsioon lahendada selliselt, mis ei eelda lausmullatöid juurte piirkonnas
- soovitatavalt kasutada postidele tõstetud teekonstruktsiooni, kus kaevetööd on minimaalsed; seejuures võib koorida juurte piirkonnas pinnast kuni ankurjuurte pealispinnani, kuid jälgida tuleb, et juured ei jääks paljaks
- tõstetava tee konstruktsioon ei tohi puutada vastu puu juuri (juurte jämenedes tekivad vigastused)
- võimalus on teha ka tee kandekiht puu juurte vahele, kaevates välja ja täites limiteeritud aja jooksul puu juurtevahelise osa tee ulatuses nn tugipinnasega (25%mulda 75%killustikku (6-32 mm); väljakaevamine ja täitmine peab toimuma 15 minuti jooksul ja tuleb teostada käsitsi; kattematerjalina saab sel juhul kasutada graniitsõelmeid või purustatud kruusa (vettläbilaskev ja juurte liikumise tõttu mitte purunev).

Puude nr 2 ja 3 juurte piirkonnas parkla rajamisel on soovitatav lähtuda alljärgnevalt:

- parkla katendi konstruktsioon lahendada selliselt, mis ei eelda lausmullatöid juurte piirkonnas
- koorida võib pinnase kuni ankurjuurteni, kuid jälgida tuleb, et juured ei jääks paljaks, kandekihi võib sarnaselt eelpoolkirjeldatule rajada tugipinnasena
- juurte piirkonnas võib parkla kandekonstruktsioonile vastavalt tõsta pinnast nii, et ei lõigataks läbi juuri ja et tõstetava pinnase kõrgus juurtele ei ületaks 20 cm
- parkla katendi rajamisel võib kasutada vett läbilaskvat katet (kärgekivi, sõelmed jms)
- juurte piirkonda on soovitatav mitte paigaldada äärekivi, vajadusel on soovitatav kasutada Hauraton Linefix Super⁶ laadset ääristust, mis ei nõua fikseerimiseks betoneerimistöid.

⁶ <http://www.hauraton.com/en/drainage/LANDSCAPING/LINEFIX-/LINEFIX-SUPER.php>

